

Satsning på kollektivtrafiken i Norrbotten!

Delning av roller och vd-byte

Länstrafiken i Norrbotten AB ägs av Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) i Norrbotten. RKM går under organisationsformen kommunalförbund. Medlemmar i förbundet är kommunerna Arjeplog, Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Haparanda, Jokkmokk, Kalix, Kiruna, Luleå, Pajala, Piteå, Älvsbyn, Övertorneå och Övertorneå samt Region Norrbotten.

RKM har en direktion med 28 ledamöter, hälften från Region Norrbotten och hälften från kommunerna i länet. Direktionen har även ett arbetsutskott (AU) med nio ledamöter. Länstrafiken ska på uppdrag av RKM biträda myndigheten med planering, upphandling och uppföljning av kollektivtrafiken i Norrbottens län. RKM och Länstrafiken leds av en myndighetschef respektive en vd. I nuläget innehas båda rollerna av Mats Aspemo.

Myndighetschefen arbetar mot direktionen och alla kollektivtrafikaktörer för samordning. Myndighetschefen innehar i större utsträckning en strategisk roll än vd i Länstrafiken. Vd, arbetar mot Länstrafikens styrelse och hanterar den operativa driften och ser till att personal och bussar fungerar i daglig drift.

Igår tog direktionen beslutet att stödja förslaget från Länstrafikens styrelse och RKM:s AU om att dela på rollerna myndighetschef för RKM och vd för Länstrafiken.

– Kollektivtrafiken i Norrbotten utvecklas och både Länstrafiken och RKM kommer behöva fokusera på verksamheternas olika uppdrag. Styrelsen vill pröva denna nya organisation fram till juni 2023 med en planerad utvärdering. För att kraftsamla delar vi därför på rollerna där Ingela Karlsson kliver in som tf vd för Länstrafiken Norrbotten och Mats Aspemo kvarstår som myndighetschef för RKM. Detta ger större möjlighet för båda verksamheterna att renodla arbetet, säger Anders Öberg, direktionsordförande RKM samt styrelseordförande Länstrafiken.

En tydlighet för båda verksamheterna

Rolluppdelenings viktigaste syfte är att ge större tydlighet kring RKM och Länstrafikens uppdrag mot politiker, kommuner, region, företag och medborgare. RKM styrs av exempelvis av kommunallagen och Länstrafiken av aktiebolagslagen. RKM:s roll är att samordna, utveckla och effektivisera kollektivtrafiken i länet där Länstrafiken är en av flera aktörer. En uppdelning av rollerna ger även en förbättrad internkontroll avseende båda verksamheter då det inte är samma person på båda stolarna. Kontroll av mellanhavanden mellan verksamheterna stärks och den politiska styrningen blir tydligare och därigenom effektivare.

– Med en personunion som varit till nu ses inte RKM som en neutral part och det har därför varit svårare att ta taktpinnen för samtliga kollektivtrafikslag på ett naturligt sätt. Ytterligare en orsak med rolldelningen är att öka utvecklingskapaciteten genom mer tid för rollen som myndighetschef. Vi verkar i en tid då många omvärldsfaktorer pressar på och att vi inte kan göra allting som vi gjorde igår, säger Mats Aspemo, myndighetschef RKM Norrbotten.

Ingela vill utmana till förändring och utveckling

När Ingela Karlsson lämnar rollen som ekonomichef och går in som vd i Länstrafiken den 1 augusti 2021 påbörjas rekryteringen av en redovisningschef med förhoppningen att ha denna person på plats under hösten.

– Länstrafiken är mitt inne i en förändringsresa och arbetet fortsätter gällande modernisering av teknik, arbetssätt, ledarskap- och medarbetarskap för att vi tillsammans ska bidra till en hållbar kollektivtrafik för framtiden. För mig är det viktigt att våga utmana sig själv och andra till förändringar, se nya möjligheter till utveckling och ta tillvara på varandras kompetenser för att nå framgång och hållbara resultat.

Jag kommer behålla övergripande ekonomistyrningsfrågor kopplat till styrning och ledning i min nya roll som vd. Mina huvudsakliga uppgifter kommer vara att sköta den operativa verksamheten och verkställa mål, strategier och budget som är beslutad av styrelsen. Stort fokus kommer att vara att jobba med att skapa ett attraktivt varumärke, med utvecklade prismodeller och ett hela-resan-perspektiv för våra resenärer, säger Ingela Karlsson, tillträdande tf vd för Länstrafiken.

Ett tufft pandemiår för kollektivtrafiken

Länstrafiken, precis som övrig kollektivtrafik i Sverige, har sedan pandemin bröt ut i mitten av mars förra året drabbats hårt av förlorade biljettintäkter då alla i möjligaste mån ska undvika att åka kollektivt. Detta har inneburit att medlemmarna i RKM, kommunerna och Region Norrbotten, fått täcka en större del av finansieringen av länets kollektivtrafik än normalt. Med anledning av detta har bolaget sett över och dragit ned på rörliga kostnader för att anpassa verksamheten så mycket som möjligt för att minska den ekonomiska påverkan.

– På kort sikt är den största och viktigaste faktorn att kunna göra en återstart när pandemin tillåter det och få tillbaka våra resenärer och få fler att välja att åka kollektivt. Ju fler som är med och bidrar till ökade biljettintäkter, desto mindre del behöver finansieras via skattemedel, säger Ingela Karlsson.

Kollektivtrafiken spelar en viktig roll i länets utveckling

I RKM:s uppdrag ingår att uppdatera trafikförsörjningsprogrammet, vilket är det styrande dokumentet för kollektivtrafiken i länet. Parallellt följer framtagandet och implementering av en ny samordnad kollektivtrafikkarta för Norrbotten. En annan viktig del är att ha hand om färdtjänstbeställningar för 13 av 14 kommuner och regionens uppdrag hantera beställningarna av sjukresor.

– Vi har ett ansvar för länets skattemedel som utgör en viktig del av finansieringen av trafiken. Det är en jämställdhetsfråga och jämlikhetsfråga att ha tillgång till kollektivtrafik för att klara företagens kompetensbehov och Norrbottningarnas frihet att bo och arbeta i en växande arbetsmarknadsregion. säger Anders Öberg.

Med rolluppdelen kommer möjligheten för Norrbottningarna att se en utveckling av länets kollektivtrafik, med mer samordning mellan tåg- och busstrafik som utförs lokalt och stomlinjerna mellan länets kommuner.

– Vi måste hitta innovationer som driver utveckling i branschen och detta hoppas vi på genom goda samarbeten med t ex Luleå tekniska universitet. RKM ska medverka i lokala, regionala och nationella nätverk som skapar förutsättningar för en fortsatt utveckling och rationell hantering av kollektivtrafiken. Min uppgift blir att samverka med alla aktörer och hålla dialogen igång med politiken, säger Mats Aspemo.

– Länstrafiken viktigaste fokus framåt är att vara en bidragande del till att skapa en hållbar kollektivtrafik för framtiden i Norrbotten och vara en viktig del i att möjliggöra för fler att vilja flytta till och jobba i länet. Vi vill vara med och driva en hållbar kollektivtrafik som ger en hög tillgänglighet, är enkel att använda och har en hög status, säger Ingela Karlsson.